

Kickstart je carrière

Op feestjes tipte iedereen jou als de ceo van de toekomst. The sky leek the limit. Maar ergens onderweg vlakke de carrièrecurve af tot een oninspirerende horizontale lijn. Wat nu? Drie deskundigen leveren tien handvatten om je carrière een flinke impuls te geven.

Tekst Arjan Zweers

Een Amerikaanse hipo. Echt een zeer talentvolle vrouw. Zij redde het niet." Executive coach Jacqueline Randall grijpt naar een buitenlands voorbeeld om te illustreren waarom carrières in het slop raken. "Ze was extreem succesvol in de VS en als beloning kreeg ze een expat-opdracht in Europa. Haar persoonlijke waarden, haar stijl en haar persoonlijkheid matchten niet met die van het internationale team waar ze in Europa mee moest werken. Ze liep vast."

Randall coacht naast aanstormende managers ook op boardroom-niveau bij de allergrootste internationale bedrijven. Haar ervaring is dat de grote onderliggende reden voor het vastlopen van managers en hun carrières besloten ligt in een botsing van waarden. Tussen die van het ene individu en de directe omgeving. "Dan loopt alles stroef en moeizaam en ben je niet langer effectief."

De gevolgen laten zich raden. Mindere resultaten betekenen meer weerstand binnen de organisatie. Kritische vragen en blikken van het hoger management en opgetrokken wenkbrauwen in de peer group. Verzoeken om aan te schuiven bij sleutelprojecten blijven uit. Alleen achteraf worden de resultaten nog gedeeld. De twijfel slaat toe.

Die neerwaartse spiraal kan echter worden doorbroken. Door jezelf.

1 Neem verantwoordelijkheid

"Geef jezelf niet de schuld, maar neem wel de verantwoordelijkheid voor de ontstane situatie." Ook als de stagnatie alleen maar dreigend is. "Alleen dat geeft je al weer het gevoel controle te winnen. Je moet goed beseffen dat als het tegenzit en je het initiatief kwijt bent, dat die kritische innerlijke stem veel krachtiger is", zegt Randall. Als het zelfverwijt en -medelijden te lang blijft hangen, loopt de gestokte carrièreemaker serieus het gevaar zelf een deel van het probleem te worden. Die gevreesde neerwaartse spiraal ligt op de loer. De

vraag waar de opwaartse beweging weer mee in gang wordt gezet is toch: hoe zet je de eerste stap?

2 Ga wandelen

Wat? Is dat nou een serieus handvat? "Ja", zegt Randall. "Door fysiek in beweging te komen. Lange wandelingen, maar ook andere sporten, helpen om in het hoofd de ruimte te creëren. Het helpt om vrijer te denken en de barrières te identificeren." En als de conclusie is dat de problemen niet primair bij jezelf liggen, maar bij de omgeving, is er maar één oplossing: "Move!"

Ook als je blijft, is het belangrijk om te weten wat je precies wilt. "Een belangrijke reden voor stagnatie is dat je te vaak taken uitvoert die niet helemaal bij je passen. Misschien leveren de kinderen wel het excuus om te blijven. Of de hypotheek. Dat kan en is valide. Maar hoe je ook verder gaat, neem wat afstand en werp een blik op wie je bent en wat je wilt."

3 Zoek een spiegel

Een coach bijvoorbeeld. Randall: "Dat kan waardevol zijn. Je krijgt er geen nieuwe vaardigheden door, het gaat om empowerment. Je kunt meer dan je denkt. Door te praten over wat je wel en niet wilt, helpt het je een eigen weg te vinden." Het beschrijven van perioden dat het wel crescendo ging en daar lessen uit trekken, werkt ook. Hier vindt de executive coach de in Nederland werkende re-integratie- en loopbaanbegeleider John Gration aan haar zijde. "Managers hebben vaak moeite om hulp te vragen, gewend als zij zijn om leiding te geven en eigenmachtig beslissingen te nemen." Praten met die vertrouwde oud-collega of leidinggevende kan ook wonderen doen.

4 Analyseer

"Ik kijk altijd naar vijf deelgebieden om een nieuwe strategie uit te stippelen",

legt Gration zijn werkwijze bij het begeleiden van een loopbaan uit. "Maak een analyse van de markt. Wat zijn daarbinnen je persoonlijke unieke selling points? Hoe kijken anderen tegen je aan? Op welke manier communiceer je? Raak je daarmee de mensen die je moet raken?" En vraag je af welke tools je hebt. En dan gaat het niet om de oorkondes die je kunt inlijsten, aldus Gration. "Aanleg zit in de soft skills. Diploma's bewijzen toch vooral dat je goed kunt leren."

Een belangrijke stap: voordat je gaat netwerken moet je toch echt weten wie je bent en wat je wilt. En wees daarbij niet te bang. "We hebben de neiging onze persoonlijkheid te camoufleren. Werp de schroom van je af. Je verliest hooguit een paar vrienden, maar je krijgt er nieuwe voor terug."

5 Zet een kruis in je agenda

Op die dag in de niet al te verre toekomst heb je een andere baan of is je carrière weer in beweging. Moet dat in dit stadium al? En ik ben nog maar net begonnen met denken... Gration: "Het proces moet concreet blijven. Het heeft iets zweverigs, dus zorg er voor dat het eindig is." Het is duidelijk: Er komt beweging in. Of je verandert van baan of je gaat met hernieuwde energie werken aan een toekomst op grote hoogte. In dit gegeven alleen al zit de eerste winst. "Als je door te praten, te wandelen en te analyseren het probleem woorden hebt gegeven en hebt veranderd in een clichématige uitdaging, dan valt er letterlijk een last van je schouders."

Non-verbaal communicerend schreeuw je van de daken dat je weet waar je mee bezig bent.

Maar hoe zorg je er voor dat je unieke kwaliteiten en je gedrevenheid ook door je huidige of toekomstige werkgever wordt opgepikt? "Zorg dat je een elevatorpitch over jezelf hebt voordat je gaat netwerken", adviseert Gratton.

6 Het gaat vanzelf

Bijna dan. Want met de hervonden mentale richting, de doelgerichtheid en de visie op jezelf en je toekomst heb je een andere uitstraling. Die topperige, wat uitgebluste indruk is vervangen door een meer energieke en ook ander motiverend, misschien zelfs wel inspirerend, gedrag.

Jacqueline Randall
(46)
Executive coach

John Gratton
(56)
Loopbaanbegeleider

Leontine Smith
(35)
Eigenaar communicatiebureau

7 Verplaats je in de baas

Dit handvat wordt aangereikt door Leontine Smith. Deze 35-jarige directeur/eigenaar van een communicatiebureau ademt personal branding. Niet voor niets sleepte zij de 'jonge netwerker van het jaar-prijs' van de Haagse afdeling van MKB-Nederland in de wacht.

"Maak het niet meteen te slijmerig, maar realiseer je wel welke doelen jouw baas moet realiseren. Reflecteer die in je eigen werk. Op professionele wijze toon je dat je een niveau hoger denkt en daarmee ben je al bijna klaar voor die volgende stap. Is de afstand tot de absolute top nog erg groot, dan spiegel je hun gedragingen. Zijn zij actief op borrels, zorg dat je erbij bent. Spiegel hun gedrag."

8 Wees je eigen ambassadeur

Wat je ook doet, je bent een ambassadeur van jezelf. Realiseer je dat. Doe moeite om op het netvlies van anderen te komen. "Professioneel kun je streven naar meer autoriteit. Denk bijvoorbeeld aan het publiceren in een vakblad. Of je beschikbaar te maken voor de pers. Het draagt bij aan je gezag en bekendheid."

9 Zorg dat je gezien wordt

Sta vooraan als het gaat om het zitting nemen in werkgroepen, denktanks en andere bijzondere projecten. Als het even kan, initieer je ze zelf. Natuurlijk is het zo dat binnen de huidige functie een doorstart maken lastiger is dan ergens blank binnenkomen. Smith: "Doseer die exposure als je het vanuit de huidige baan doet. Anders word je onherkenbaar."

Een andere goede manier om je profiel te verhogen is je aanmelden voor de organisatie van lustrumfeesten, bijzondere jubilea of bedrijfsfeesten. Het toont dat je ondernemend bent. Voor iedereen die hogerop wil een belangrijke eigenschap. En wederom ben je op die momenten zichtbaar.

10 Carrière maak je na werktijd

Beginnend netwerkgoeroe Smith is hier helder over. "Zorg dat je er bent, op borrels en recepties." Ook hier speelt de netvliesfactor. "Besteed een deel van je tijd aan het zichtbaar zijn. Dat gaat buiten het reguliere werk om." Als je gewoon van negen tot vijf precies doet wat er van je verwacht wordt, ziet niemand je. En kabbel je voort richting pensioen...

'Werp de schroom van je af. Je verliest hooguit een paar vrienden, maar je krijgt er nieuwe voor terug'
Die topperige, wat uitgebluste indruk is vervangen door energiek en inspirerend gedrag